

Sukces rolnictwa zaczyna się od najlepszych odmian i wysokiej jakości
materiału siewnego

Rozmowa z przedstawicielami Zarządu Poznańskiej Hodowli Roślin, Czesławem Janikowskim, Prezesem Zarządu oraz Anetą Burghardt, Wiceprezesem Zarządu

Czesław Janikowski, Prezes Zarządu Poznańskiej Hodowli Roślin fot. mat. prasowe

Najważniejszym zadaniem Poznańskiej Hodowli Roślin jest wdrażanie postępu biologicznego w produkcji roślinnej oraz dostarczanie rolnikom w kraju i Europie dobrej jakości nasion kwalifikowanych. Jak to zadanie

Sukces rolnictwa zaczyna się od najlepszych odmian i wysokiej jakości materiału siewnego

jest realizowane w praktyce, jaka jest pozycja spółki na polskim rynku?

Poznańska Hodowla Roślin Sp. z o.o. zajmuje się hodowlą zbóż, roślin bobowatych, traw oraz facelii. Podstawowym celem Spółki jest dostarczanie Polskim rolnikom nowoczesnych, ulepszonych odmian. Poznańska Hodowla Roślin Sp. z o. o. jest właścicielem 79 odmian roślin rolniczych, w tym 16 odmian zbóż (pszenica ozima, żyto ozime, jara i ozima forma jęczmienia), 27 odmian roślin bobowatych (groch siewny, łubin wąskolistny, łubin żółty, wyka ozima), 30 odmian traw (kostrzewa czerwona, kostrzewa łąkowa, kupkówka pospolita, życica mieszańcowa, życica trwała), 2 odmian facelii, 3 odmian koniczyzny białej oraz 1 odmiany gorczycy.

Wiele z tych odmian stanowiło przełom w postępie biologicznym i na lata weszły one do produkcji roślinnej jako standard dobrej odmiany. Warto wyróżnić pierwszą polską odmianę żyta hybrydowego Gradan F1, najbardziej zimotrwałą odmianę pszenicy ozimej Legenda, jęczmień jary o najwyższej wartości browarnej – Granal. Odmiany łubinów takie jak Mister, Baryt, Sonet, Tango, a teraz również Bolero (najwyżej plonujący łubin wąskolistny na rynku) pozwoliły zbudować i utrzymać pozycję lidera w hodowli roślin bobowatych z 90% udziałem w produkcji nasiennej łubinu żółtego oraz 40% udziale w produkcji nasiennej łubinu wąskolistnego.

Spółka ma silną pozycję na rynku traw. Ponad 30% reprodukcji kostrzewy czerwonej, kostrzewy łąkowej, kupkówki pospolitej, życicy trwałej, życicy mieszańcowej i życicy trwałej to odmiany Poznańskiej Hodowli Roślin Sp. z o. o. W 2016 roku odmiany Poznańskiej Hodowli Roślin Sp. z o. o. stanowiły 22% wszystkich reprodukowanych odmian we wszystkich gatunkach traw. Wchodzą one w skład większości mieszanek gazonowych i pastewnych.

Z najnowszych osiągnięć Spółki wyróżnić można najnowszą odmianę pszenicy ozimej

Sukces rolnictwa zaczyna się od najlepszych odmian i wysokiej jakości materiału siewnego

FORMACJA zarejestrowaną w 2017 roku. Ze względu na bardzo wysoki plon w badaniach rejestrowych Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych w latach 2015-2017 została wybrana jako odmiana wzorcowa wyznaczająca nowy standard potencjału plonowania dla swojego gatunku. Oprócz jakości wypiekowej kwalifikującej ją do grupy A, odmiana ta charakteryzuje się najwyższym potencjałem plonowania spośród pszenic z najczęściej wybieranej grupy jakościowej w kraju. Odmiana ta jest przystosowana do uprawy na terenie całego kraju, między innymi dlatego, że ze względu na średnią wysokość i sztywną słomę jest odporna na wyleganie. Zimotrwałość oraz siła krzewienia tej odmiany są na bardzo wysokim poziomie. Wszystko to, razem z bardzo wysoką odpornością na choroby zbóż, sprawia, że pszenica ozima Formacja jest w ścisłej czołówce odmian pszenicy na polskim rynku.

W 2018 roku Spółka zarejestrowała jedną z dwóch najnowszych odmian jęczmienia jarego ELDORADO, a w styczniu 2019 roku drugą odmianę AVATAR. Eldorado to nowa, wysokoplenna odmiana pastewna wyróżniająca się bardzo wysoką odpornością na choroby oraz wyrównanym i grubym ziarnem o dużej zawartości białka. Odmiana ta, podobnie jak jej poprzednik jęczmień jary Nagradowski, może być zalecana na słabsze stanowiska. Polscy rolnicy już w tym roku mają możliwość wysiania tej odmiany również na swoich polach. AVATAR to wyjątkowa odmiana pastewna zarejestrowana w 2019 roku. Nowość, która do reprodukcji trafi dopiero w roku 2020. Rolnicy będą mogli nabyć pewne partie tej odmiany już w 2020 roku i będzie to dla producentów jęczmienia rok przełomowy pod względem postępu genetycznego. W chwili rejestracji to najwyższej plonująca odmiana jarego jęczmienia pastewnego. W badaniach rejestrowych AVATAR osiągnął 112% wzorca przy technologii a1. To oznacza 6,5t/ha przy niskich nakładach produkcyjnych. AVATAR w badaniach prowadzonych na ternie Niemiec osiągnął do 103% wzorca w technologii a1 oraz aż do 114% wzorca w intensywnej uprawie.

W styczniu 2019 roku zarejestrowana została odmiana gorczycy białej GRACJA. W lutym 2019 roku Spółka zarejestrowała odmianę łubinu wąskolistnego SWING, oraz dwie odmiany

Sukces rolnictwa zaczyna się od najlepszych odmian i wysokiej jakości materiału siewnego

łubinu żółtego DIAMENT i GOLDENEYE. Powyższe przykłady świadczą o intensywnym rozwoju Spółki na rynku krajowym w ostatnich latach. Wieloletnia współpraca z partnerami z krajów ościennych pozwala Spółce docierać z własnymi odmianami do kontrahentów z całej Europy (np. Niemcy, Szwajcaria czy Wielka Brytania).

Aby wdrażać postęp biologiczny do praktyki rolniczej niezbędne jest nowoczesne zaplecze technologiczne pozwalające na przygotowanie najwyższej jakości materiału siewnego. Nowoczesne linie technologiczne w Poznańskiej Hodowli Roślin Sp. z o.o. pozwalają na czyszczenie od 10 ton/h (precyzyjne z użyciem tryerów i stołu grawitacyjnego) po 30 ton/h (wialnia). Najnowsza linia wybudowana w Nagradowicach w 2019 roku pozwala na zaprawianie nasion na światowym poziomie, z 100% pokryciem, możliwością inkrustracji i otoczkowaniem nasion. Dzięki zastosowaniu specjalnej technologii amortyzującej w połączeniu z deflektorami pozbawionymi metali, przerób nasion jest niezwykle delikatny, co pozwala uniknąć wszelkich uszkodzeń nasion. Zastosowany MultiCoater powleka i wysusza nasiona w tym samym czasie, poprawia przepływ materiału siewnego i zapewnia łagodne traktowanie poprzez optymalne i równomierne zwilżanie. Jednocześnie drastycznie redukuje stres siewny powstały wskutek tarcia, a tym samym znacznie redukuje powstawanie pyłu. Automatyczny paletyzator pozwala na idealne przygotowanie do transportu worków z materiałem siewnym, co przy wykorzystywanej technologii umożliwia przygotowywanie do 25 ton gotowego towaru na godzinę. Poznańska Hodowla Roślin Sp. z o. o. jest pierwszą w Polsce oraz pierwszą w Europie firmą, która wprowadziła wyżej opisaną technologię zaprawiania w swoim Zakładzie Produkcyjno-Nasiennym w Nagradowicach.

Sukces rolnictwa zaczyna się od najlepszych odmian i wysokiej jakości
materiału siewnego

Aneta Burghardt, Wiceprezes Zarządu Poznańskiej Hodowli Roślin fot. mat. prasowe

Proszę przedstawić najważniejsze programy hodowlane realizowane obecnie przez spółkę.

Do najważniejszych programów hodowlanych realizowanych w spółce należą program hodowli zbóż oraz roślin bobowatych, a także traw. Wśród zbóż najważniejszym programem hodowlanym jest program pszenicy ozimej. Celem hodowli tego gatunku jest wyhodowanie odmian jakościowych i chlebowych cechujących się dużą plennością, odpornych na choroby (m.in. rdzę żółtą, rdzę brunatną, rdzę żdźbłową, fuzariozę kłosów czy mączniaka prawdziwego), przystosowanych do ekstremalnych warunków siedliskowych na skutek poprawy tolerancji na suszę oraz niskie temperatury

Sukces rolnictwa zaczyna się od najlepszych odmian i wysokiej jakości materiału siewnego

(zimotrwałość), odporności na porastanie oraz przystosowanych do zbioru mechanicznego.

Celem hodowli żyta ozimego jest wyhodowanie odmian zarówno mieszańcowych jak populacyjnych, o bardzo dużej plenności, dobrej zimotrwałości i odporności na choroby, przystosowanych do warunków glebowo – klimatycznych kraju oraz o dobrej jakości technologicznej. Celem hodowli jęczmienia jest wyhodowanie odmian o wysokim i wiernym plonowaniu, przystosowanych do ekstremalnych warunków siedliskowych na skutek podniesionej tolerancji na mróz w przypadku jęczmienia ozimego i tolerancji na suszę w przypadku jęczmienia jarego, dobrej odporności na choroby, przystosowanych do mechanicznego zbioru, o wysokiej zawartości białka w przypadku jęczmienia pastewnego i najwyższych parametrach technologicznych w przypadku jęczmienia browarnego. Uzyskanie wysokiej jakości odmian wymaga również regularnego wykonywania analiz jakości białka oraz poziomu mykotoksyn w nasionach.

W gatunkach roślin bobowatych sukcesywnie poprawiany jest poziom plonowania, który jest jednym z najważniejszych celów stawianych przez hodowców, a mocno uzależniony od warunków środowiskowych. Kolejne cele do których dążymy to poprawa architektury łodygi, obniżenie zawartości alkaloidów i innych związków anty-żywieniowych. Ponadto hodowcy pracują nad poprawą parametrów obróbki termicznej, zmniejszeniem podatności strąków na pękanie oraz odporności na choroby. We wszystkich gatunkach bobowatych Spółka dąży do wyselekcjonowania odmian przystosowanych do zbioru mechanicznego, gdyż dużym problemem jest utrata zdolności kiełkowania nasion na skutek obumierania zarodków podczas zbioru kombajnowego i czyszczenia nasion na liniach technologicznych. Kolejnym ważnym celem w hodowli nowych odmian tej grupy roślin jest selekcja pod kątem wysokiej zawartości białka i odpowiedniego składu aminokwasów (źródło polskiego białka – alternatywa dla importowanej soi) co daje możliwość wykorzystania nasion tych gatunków roślin jako komponentu pasz treściwych oraz jako surowca w żywieniu człowieka.

Sukces rolnictwa zaczyna się od najlepszych odmian i wysokiej jakości materiału siewnego

W gatunkach traw (m.in.) kostrzewa czerwona, kostrzewa łąkowa, życica trwała – celem hodowli jest wyhodowanie plennych odmian pastewnych przystosowanych do warunków klimatycznych Polski, zimotrwałych, odpornych na wyleganie i choroby, dobrze znoszące krótkotrwałe susze i dobrze odrastające.

W Spółce prowadzony jest mały program hodowli gorczycy białej, w którym celem jest wyhodowanie odmian o wysokim i wiernym plonowaniu zielonej masy, oraz nasion, przystosowanych do warunków siedliskowych Polski, posiadających właściwości mątwikobójcze (fitosanitarne). Poznańska Hodowla Roślin Sp. z o.o. jest aktywnym członkiem międzynarodowej społeczności hodowlanej, jednak eksportem odmian Spółki zajmują się głównie krajowi i zagraniczni partnerzy handlowi.

Czy firma działa również na rynkach zagranicznych i jak duże jest znaczenie eksportu dla rozwoju firmy?

Poznańska Hodowla Roślin Sp. z o.o. może pochwalić się długą i owocną współpracą zagraniczną z krajami ościennymi takimi jak Niemcy, Czechy i Litwa. Nasze odmiany są rejestrowane w krajach partnerskich oraz chronione w Unii Europejskiej. Dzięki współpracy z krajowymi i zagranicznymi dystrybutorami, nasze odmiany są eksportowane na całą Europę. Najnowsze odmiany są testowane w wybranych krajach co w przyszłości pozwoli na ich popartą lokalnymi wynikami ekspansję poprzez firmy partnerskie zajmujące się dystrybucją materiału siewnego do rolników w całej Europie.

Poznańska Hodowla Roślin jest laureatem wielu nagród gospodarczych, w tym nagrody „Diament Polskiej Innowacyjności” przyznanej podczas ubiegłorocznej Gali „Sylwetki i Marki Polskiej Gospodarki”. Za co została przyznana ta nagroda, jakie znaczenie dla rozwoju innowacyjności firmy ma

Sukces rolnictwa zaczyna się od najlepszych odmian i wysokiej jakości
materiału siewnego

nowo powstałe laboratorium molekularne?

Intensyfikacja prac hodowlano-nasiennych oraz znaczące inwestycje poczynione w Spółce przyczyniły się do uzyskania licznych nagród przyznanych przez kapituły branżowe oraz biznesowe. Do najważniejszych zaliczyć możemy nagrodę Firma Roku 2018w kategorii Działalność Na Rzecz Rolnictwa przyznana podczas GALI PLEBISCYTU ORŁY POLSKIEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI. Poznańska Hodowla Roślin Sp. z o.o. ma zaszczyt być pierwszą hodowlą roślin wyróżnioną w tym prestiżowym plebiscycie.

Kolejne wyróżnienie to Rolnik-Farmer Roku 2019 przyznane podczas gali finałowej XXV edycji Ogólnopolskiego Konkursu Rolnik – Farmer Roku pod patronatem Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy.

Dumni jesteśmy także z kolejnych nagród. Decyzją Rady Programowej i Organizatorów Ogólnopolskiego Programu Umacniania Wiarygodności “Sylwetki i Marki Polskiej Gospodarki” Poznańska Hodowla Roślin Sp. z o.o. została wyróżniona aż trzema wyjątkowymi wyróżnieniami: Diament Polskiej Innowacyjności, Diament Polskiej Jakości oraz Certyfikat Rzetelni w Biznesie.

DIAMENT POLSKIEJ INNOWACYJNOŚCI przyznano Poznańskiej Hodowli Roślin Sp. z o.o. za wkład w innowacyjność polskiego rolnictwa oraz wdrażanie postępu biologicznego do praktyki rolniczej. Wyróżnienie to związane jest z nowo powstałym laboratorium molekularnym, które w 2018 roku uruchomione zostało w Spółce. Celem powstałego laboratorium jest wdrażanie do praktyki hodowlanej nowoczesnych metod biotechnologicznych jakimi są analizy markerów molekularnych. Jest to innowacyjne przedsięwzięcie wprowadzające najnowsze technologie do hodowli twórczej nowych odmian roślin rolniczych w skali kraju wśród polskich firm hodowlano-nasiennych.

Laboratorium zostało wyposażone w nowoczesne urządzenia pozwalające na wykonywanie

Sukces rolnictwa zaczyna się od najlepszych odmian i wysokiej jakości
materiału siewnego

zaawansowanych badań związanych z analizą markerów molekularnych, które dzięki rozwojowi biologii molekularnej stały się niezbędnym narzędziem diagnostycznym nowoczesnej hodowli roślin. Markery molekularne zostaną wykorzystane do oceny zmienności genetycznej materiałów hodowlanych oraz posłużą do identyfikacji genów warunkujących ważne cechy użytkowe. Umożliwi to dobór właściwych komponentów do krzyżowań, a tym samym pozwoli na zwiększenie efektywności otrzymywania nowych odmian. Wykorzystując markery DNA możliwe będzie prowadzenie selekcji już w stadium siewki, co znacznie skróci cykl hodowlany. Wykorzystanie markerów molekularnych ułatwi prowadzenie selekcji i zwiększy jej efektywność, co jednocześnie przyspieszy tworzenie nowych odmian. Hodowla roślin rolniczych, aby sprostać rosnącym wymaganiom docelowego odbiorcy oraz rosnącej konkurencji firm hodowlanych, musi podlegać koniecznym zmianom, innowacjom oraz wprowadzać nowe technologie. Techniki molekularne podlegają ciągłemu rozwojowi, co sprawia iż zwiększa się ich użyteczność i możliwości wykorzystania w hodowli roślin. Połączenie analiz markerów molekularnych z odpowiednio dobranymi populacjami mapującymi oraz zautomatyzowanymi metodami fenotypowania roślin otwierają przed Poznańską Hodowlą Roślin Sp. z o. o. nowe możliwości.

Drugie wyróżnienie to DIAMENT POLSKIEJ JAKOŚCI w kategorii PRODUKT przyznany między innymi za wyhodowanie i wprowadzenie na rynek nowej odmiany pszenicy ozimej FORMACJA.

Trzecie wyróżnienie to OGÓLNOPOLSKI CERTYFIKAT "RZETELNI W BIZNESIE". Statuetka i certyfikat przyznane zostały za kierowanie się profesjonalizmem i etyką biznesową. Tym samym Poznańska Hodowla Roślin Sp. z o.o. dołączyła do grona przedsiębiorstw mogących być wzorem dla kultury przedsiębiorczości i rzetelności w biznesie.

Wyróżnienia tej rangi przyznane polskiej spółce hodowli roślin, jest docenieniem całej branży, wszystkich polskich hodowców i nasienników, którzy od pokoleń z pasją pracują na

Sukces rolnictwa zaczyna się od najlepszych odmian i wysokiej jakości
materiału siewnego

rzecz postępu polskiego rolnictwa! Wszakże od najlepszych odmian i najwyższej jakości
materiału siewnego zaczyna się sukces rolnictwa.

Czy polscy rolnicy są zainteresowani zakupem materiału siewnego wysokiej jakości, czy nie preferują tańszych i gorszych odmian pochodzących m.in. z importu?

Polscy rolnicy stają się coraz bardziej nowocześni, a więc interesują się coraz
nowocześniejszymi środkami produkcji, wśród których duże znaczenie ma materiał siewny.
Pod względem potencjału plonotwórczego i zdrowotności polskie odmiany niczym nie
ustępują odmianom zagranicznym, a są lepiej przystosowane do słabszych niż w Europie
zachodniej gleb i bardziej surowego klimatu. Wobec tego brak jest ekonomicznego
uzasadnienia co do wyboru mniej dopasowanych odmian pochodzących z eksportu.

Celem Poznańskiej Hodowli Roślin Sp. z o. o. jest oferowanie polskim rolnikom najlepszej
jakości materiału siewnego, na który stale rośnie zapotrzebowanie z ich strony.